

יום העצמאות

מגילת העצמאות

במשך אלפיים שנות גלות חלם העם היהודי לשוב לארצו ולחיות חיים עצמאיים במדינה משלו. נציגי העם היהודי בכל העולם נאבקו על הקמת מדינת ישראל ובהסכמה בינלאומית הצביעו מדינות האו"ם בעד הקמת המדינה וסיום המנדט הבריטי. ביום ה' באייר תש"ח, 14 במאי 1948 התכנסו נציגי הישוב לטקס במוזיאון תל אביב והכריזו על הקמת המדינה. בטקס קרא דוד בן גוריון את מגילת העצמאות המפרטת את הזכויות ההסטוריות של עם ישראל על ארץ ישראל והמזהירה על העקרונות שעליהם תתבסס מדינת ישראל.

מטרות:

- להכיר את מגילת העצמאות על תכניה
- בחירה אישית וקבוצתית של קטע נבחר מתוך מגילת העצמאות.
- לברר באיזו מידה מגשימה מדינת ישראל כיום את הערכים והיעדים עליהם הצהירה במגילת העצמאות.

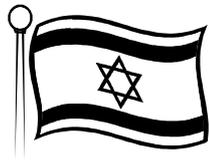
חומרים:

- מגילת העצמאות מחולקת ל - 7 חלקים מנוילנים וממוספרים כמספר הקבוצות.
- חצי בריסטול וסלוטייפ כמספר הקבוצות
- כלי כתיבה ומספרים
- עיתונים, מגזינים, שירים, טקסטים רלוונטיים
- חומרי יצירה
- קלטת רקע של שירי ארץ ישראל

מהלך הפעילות:

1. הקבוצה תתחלק ל - 5 תת קבוצות. כל קבוצה תתרכז סביב שולחן עבודה שעליו מוכנים: מגילת העצמאות על חלקיה + בריסטול, חומרי עבודה ויצירה, טקסטים וכו'.
2. כל קבוצה תתבקש לעיין בקטעי המגילה ותבחר תוך כדי דיון את הקטע הנראה לה המשמעותי והרלוונטי ביותר לחיינו במדינת ישראל כיום.
- חשוב לציין ששלב הדיון הינו המרכזי בפעילות זו. יש לעודד את המשתתפים להביע דעה, להקשיב לדעת חבריהם, להתייחס, לנמק, ולהחליט מהו הקטע הנבחר שלהם ולבדוק האם יעדיו עומדים במבחן הזמן.
3. שלב העיצוב: הקבוצה תעצב סביב הקטע הנבחר קולאז' שיבטא את יחסם של חבריה לתכניו באמצעות: תמונות, טקסטים שונים, הערות אישיות, ציטוטים ממקורות שונים, אסוציאציות ועוד...
4. במליאה - תציג כל קבוצה את הקולאז' שלה, תנמק את בחירת הקטע ותתאר את התהליך שעברה עד לתוצר המוגמר.
לסיום - ייתלו הקולאז'ים על קירות המועדון וישמשו קישוט לחג.

מגילת העצמאות המחולקת לקטעים:

1. ארץ אבותינו והגעגועים לציון

בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל קָם הָעָם הַיְהוּדִי, בְּהָ עֲצָבָה דְמוּתוֹ הִרוּחָנִית, הַדְּתִית וְהַמְדִינִית, בְּהָ חַי חַיֵּי קוֹמְמִיּוֹת מְמַלְכֶתִית, בְּהָ יֵצֵר נִכְסֵי תְרָבוֹת לְאַמִּיִּים וְכָלֵל אֲנוּשִׁיִּים וְהוֹרִישׁ לְעוֹלָם כְּלוֹ אֶת סֵפֶר הַסְּפָרִים הַנִּצְחִי. לְאַחַר שֶׁהִגְלָה הָעָם מֵאַרְצוֹ בְּכַח הַזְרוּעַ שְׁמֵר לָהּ אֲמוּנִים בְּכָל אַרְצוֹת פְּזוּרָיו, וְלֹא חָדַל מִתְפִּלָּה וּמִתְקִנָּה לְשׁוּב לְאַרְצוֹ וּלְחֵדֶשׁ בְּתוֹכָהּ אֶת חֲרוּתוֹ הַמְדִינִית. מִתּוֹךְ קִשְׁרֵי הַסְּטוּרִי וּמְסוֹרֶתֵי זֶה חָתְרוּ הַיְהוּדִים בְּכָל דּוֹר לְשׁוּב וּלְהֶאָחֵז בְּמוֹלַדְתָּם הָעִתִיקָה; וּבְדוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים שָׁבוּ לְאַרְצָם בְּהַמּוֹנִים, בְּחִלּוּצִים, מְעַפִּילִים וּמְגִינִים הַפְּרִיחוּ נְשָׁמוֹת, הִחִיו שְׁפָתָם הָעֵבְרִית, בָּנוּ כְּפָרִים וְעָרִים, וְהִקִּימוּ יִשׁוּב גָּדֵל וְהוֹלֵךְ, הַשְׁלִיט עַל מְשָׁקוֹ וְתְרָבוֹתוֹ, שׁוֹחֵר שְׁלוֹם וּמְגַן עַל עַצְמוֹ, מְבִיא בְרַכַּת הַקִּדְמָה לְכָל תּוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנוֹשֵׂא נֶפֶשׁוֹ לְעֲצֻמָּאוֹת מְמַלְכֶתִית.

2. תולדות הציונות, הקונגרס הציוני והצהרת בלפור

בשנת תרנ"ז (1897) נתכנס הקונגרס הציוני לקול קריאתו של הוגה תזון המדינה היהודית תיאודור הרצל והכריז על זכות העם היהודי לתקומה לאמית בארצו. זכות זו הכרה בהצהרת בלפור מיום ב' בנובמבר 1917 ואשרה במנדט מטעם חבר הלאומים, אשר נתן במיוחד תקף בינלאומי לקשר ההסטורי שבין העם היהודי לבין ארץ ישראל ולזכות העם היהודי להקים מחדש את ביתו הלאומי.

3. השואה וההעפלה

השואה שנתחוללה על עם ישראל בזמן האחרון, בה הכרעו לטבח מליונים יהודים באירופה, הוכיחה מחדש בעליל את ההכרח בפתרון בעית העם היהודי מחסר המולדת והעצמאות ע"י חדוש המדינה היהודית בארץ ישראל, אשר תפתח לרוחה את שערי המולדת לכל יהודי ותעניק לעם היהודי מעמד של אמה שנות זכויות בתוך משפחת העמים. שארית הפלטה שנצלה מהטבח הנאצי האים באירופה ויהודי ארצות אחרות לא חדלו להעפיל לארץ ישראל, על אף כל קשי, מניעה וסכנה, ולא פסקו לתבוע את זכותם לחיי כבוד, חרות ועמל ישרים במולדת עמם.

4. הבריגדה (החטיבה היהודית הלוחמת), תרומת הישוב היהודי למאבק בנאצים

במלחמת העולם השנייה תרם הישוב העברי בארץ את מלא חלקו למאבק האמות השוחרות חרות ושלום נגד כחות הרשע הנאצי, ובדם חילוי ובמאמצו המלחמתי קנה לו את הזכות להמנות עם העמים מיסדי ברית האומות המאחדות.

5. כ"ט בנובמבר (החלטת האו"ם) סיום המנדט הבריטי וההכרזה על הקמת המדינה:

ב – 29 בנובמבר 1947 קבלה עצרת האמות המאחדות החלטה המתיבת הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל; העצרת תבעה מאת תושבי ארץ ישראל לאחוז בעצמם בכל הצעדים הנדרשים מצדם הם לבצוע ההחלטה. הכרה זו של האמות המאחדות בזכות העם היהודי להקים את מדינתו אינה נתנת להפקעה. זוהי זכותו הטבעית של העם היהודי להיות ככל עם ועם עומד ברשות עצמו במדינתו הרבונתית. לפיכך נתכנסנו, אנו חברי מועצת העם, נציגי הישוב העברי והתנועה הציונית, ביום סיום המנדט הבריטי על ארץ ישראל, ובתוקף זכותינו הטבעית וההסטורית ועל יסוד החלטת עצרת האמות המאחדות אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל. אנו קובעים שהחל מרגע סיום המנדט, הלילה, אור

ליום שבת, ו' איר תש"ח, 15 במאי 1948 ועד להקמת השלטונות הנבחרים והסדירים של המדינה בהתאם לחקקה שתקבע ע"י האספה המכוננת הנבחרת לא יאחר מ - 1 באוקטובר 1948 - תפעל מועצת העם כמועצת מדינה זמנית, ומוסד הביצוע שלה, מנהלת העם, יהווה את הממשלה הזמנית של המדינה היהודית, אשר תקרא בשם: "ישראל".

6. היצירת פונות לגבי אפיה של המדינה, ערכים ועדים, ה"אני מאמין"

מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקבוצ גלויות; תשקד על פתוח הארץ, תהא משתתת על יסודות החרות, הצדק והשלום לאור חזונם של נביאי ישראל; לקים שויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה, בלי הבדל דת, גזע ומין; תבטיח חפש דת, מצפון, לשון, חנוך ותרבות, תשמר על המקומות הקדושים של כל הדתות, ותהיה נאמנה לעקרונותיה של מגלת האמות המאחדות. מדינת ישראל תהא מוכנה לשתף פעלה עם המוסדות והנציגים של האמות המאחדות בהגשמת החלטת העצרת מיום 29 בנובמבר 1947 ותפעל להקמת האחדות הכלכלית של ארץ ישראל בשלמותה. אנו קוראים לאמות המאחדות לתת יד לעם היהודי בבנין מדינתו ולקבל את מדינת ישראל לתוך משפחת העמים.

7. קריאה לשלום לעמי האזור ולעלית ותמיכת יהודי התפוצות

אנו קוראים - גם בתוך התקפת הדמים הנערכת עלינו מזה חדשים - לבני העם הערבי תושבי מדינת ישראל לשמור על השלום ולטול חלקם בבנין המדינה על יסוד אזרחות מלאה ושוה ועל יסוד נציגות מתאימה בכל מוסדותיה, הזמניים והקבועים. אנו מושיטים יד לשלום ושכנות טובה לכל המדינות השכנות ועמיהן, וקוראים להן לשתוף פעלה ועזרה הדדית עם העם העברי העצמאי בארצו. מדינת ישראל מוכנה לתרום חלקה במאמץ משתף לקדמת המזרח התיכון בלו. אנו קוראים אל העם היהודי בכל התפוצות להתלכד סביב הישוב בעליה ובבנין ולעמוד לימינו במערכה הגדולה על הגשמת שאיפת הדורות לגאלת ישראל. מתוך בטחון בצור ישראל הננו חותמים בחתימת ידינו לעדות על הכרזה זו, במושב מועצת המדינה הזמנית על אדמת המולדת, בעיר תל אביב, היום הזה, ערב שבת, ה' איר תש"ח, 14 במאי 1948

אֶרֶץ אֲבוֹתֵינוּ וְהַגְּעוּעִים לְצִיּוֹן

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל קָם הָעָם הַיְהוּדִי, בָּה עֲצָבָה דְמוּתוֹ הָרוּחָנִית,
הַדְּתִית וְהַמְּדִינִית, בָּה חַי חַיִּי קוֹמָמוֹת מְמַלְכֵתִית, בָּה יֵצֵר
נְכִסֵּי תַרְבוּת לְאֻמִּים וְכָלֵל אֲנוּשִׁים וְהוֹרִישׁ לְעוֹלָם כֵּל
אֶת סֵפֶר הַסְּפָרִים הַנִּצְחִי. לְאַחַר שֶׁהִגְלָה הָעָם מֵאֶרְצוֹ בְּכַח
הַזְרוּעַ שָׁמַר לָהּ אֲמוּנִים בְּכָל אֲרָצוֹת פְּזוּרָיו, וְלֹא חָדַל
מִתְפִּלָּה וּמִתְקוּהָ לָשׁוּב לְאֶרְצוֹ וּלְחַדֵּשׁ בְּתוֹכָהּ אֶת חֵירוּתוֹ
הַמְּדִינִית. מִתוֹךְ קֶשֶׁר הַסְּטוּרִי וּמְסוּרֵתִי זֶה חָתְרוּ הַיְהוּדִים
בְּכָל דוֹר לָשׁוּב וּלְהֵאָחֵז בְּמוֹלַדְתָם הָעֵתִיקָה; וּבְדוֹרוֹת
הָאַחֲרוֹנִים שָׁבוּ לְאֶרֶץ בְּהֵמוּנִים, בְּחִלּוּצִים, מֵעִפְיָלִים
וּמִגִּינִים הַפְּרִיחוּ נְשָׁמוֹת, הֶחִיו שְׂפָתָם הָעֵבְרִית, בָּנוּ כְּפָרִים
וְעָרִים, וְהִקִּימוּ יִשׁוּב גָּדֵל וְהוֹלֵךְ, הִשְׁלִיט עַל מְשָׁקוֹ
וְתַרְבוּתוֹ, שׁוֹחַר שְׁלוֹם וּמִגֵּן עַל עַצְמוֹ, מִבִּיא בְּרַבַּת הַקְּדָמָה
לְכָל תּוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ וְנוֹשְׂאֵי נַפְשׁוֹ לְעֲצֻמָּאוֹת מְמַלְכֵתִית.

תולדות הציונות, הקונגרס הציוני

והצהרת בלפור

בשנת תרנ"ז (1897) נתכנס הקונגרס הציוני לקול קריאתו של הוגה חזון המדינה היהודית תיאודור הרצל והכריז על זכות העם היהודי לתקומה לאומית בארצו. זכות זו הכרה בהצהרת בלפור מיום ב' בנובמבר 1917 ואשרה במנדט מטעם חבר הלאומים, אשר נתן במיוחד תקף בינלאומי לקשר ההסטורי שבין העם היהודי לבין ארץ ישראל ולזכות העם היהודי להקים מחדש את ביתו הלאומי.

הַשׁוֹאָה וְהַהֶעֱפֵלָה

הַשׁוֹאָה שְׁנַתְחוּלְלָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנְהוּ הָאֲחֵרוֹן, בְּהַ
הִכָּרְעוּ לַטֶּבֶחַ מִלְיוֹנִים יְהוּדִים בְּאִירוֹפָּה, הוֹכִיחָה מִחֲדָשׁ
בְּעֵלִיל אֶת הַהִכָּרַח בְּפִתְרוֹן בְּעֵיַת הָעַם הַיְהוּדִי מְחַסֵּר
הַמוֹלָדֶת וְהַעֲצָמָאוֹת ע"י חֲדוּשׁ הַמְּדִינָה הַיְהוּדִית בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר תִּפְתַּח לְרוּחָהּ אֶת שַׁעְרֵי הַמוֹלָדֶת לְכָל
יְהוּדֵי וְתַעֲנִיק לָעַם הַיְהוּדִי מִעֲמֹד שֶׁל אִמָּה שְׁוֹת זְכוּיֹת
בְּתוֹךְ מְשֻׁפָּחַת הָעַמִּים. שְׂאֵרִית הַפְּלִטָּה שְׁנִצְלָה מִהֶטֶבֶחַ
הַנָּאֲצִי הָאֵים בְּאִירוֹפָּה וַיְהוּדֵי אֶרְצוֹת אֲחֵרוֹת לֹא חֲדָלוּ
לְהַעֲפִיל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל אֶף כָּל קִשְׁי, מְנִיעָה וְסַפְּנָה,
וְלֹא פָּסְקוּ לְתַבּוֹעַ אֶת זְכוּתָם לְחַיֵּי כְבוֹד, חֲרוֹת וְעִמְל
יִשְׂרָיִם בְּמוֹלָדֶת עַמָּם.

הַבְּרִיגָדָה (הַחֲטִיבָה הַיְהוּדִית הַלּוֹחֶמֶת), תְּרוּמַת הַיְשׁוּב הַיְהוּדִי לַמַּאֲבָק בַּנָּאֲצִים

בְּמִלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה תָרַם הַיְשׁוּב הָעִבְרִי בְּאֶרֶץ אֶת
מְלֵא חֶלְקוֹ לַמַּאֲבָק הָאֲמוֹת הַשׁוֹחָרוֹת חֲרוֹת וְשָׁלוֹם נֶגֶד
כּוֹחוֹת הַרְשָׁע הַנָּאֲצִי, וּבְדַם חֵילָיו וּבְמַאֲמָצוֹ הַמְּלַחֲמָתִי קָנְהָה
לוֹ אֶת הַזְּכוֹת לְהַמְנוֹת עִם הָעַמִּים מִיְסָדֵי בְרִית הָאֲמוֹת
הַמְּאֻחָדוֹת.

כ"ט בנובמבר (החלטת האו"ם) סיום המנדט

הבריטי וההכרזה על הקמת המדינה:

ב - 29 בנובמבר 1947 קבלה עצרת האומות המאוחדות החלטה המתייבת הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל; העצרת תבעה מאת תושבי ארץ ישראל לאחוז בעצמם בכל הצעדים הנדרשים מצדם הם לבצוע החלטה. הכרה זו של האומות המאוחדות בזכות העם היהודי להקים את מדינתו אינה נתנת להפקעה. זוהי זכותו הטבעית של העם היהודי להיות בכל עם ועם עומד ברשות עצמו במדינתו הרבנית. לפיכך נתבנסנו, אנו חברי מועצת העם, נציגי הישוב העברי והתנועה הציונית, ביום סיום המנדט הבריטי על ארץ ישראל, ובתוקף זכותנו הטבעית וההסטורית ועל יסוד החלטת עצרת האומות המאוחדות אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל. אנו קובעים שהחל מרגע סיום המנדט, הלילה, אור ליום שבת, ו' איר תש"ח, 15 במאי 1948 ועד להקמת השלטונות הנבחרים והסדירים של המדינה בהתאם לחקה שתקבע ע"י האספה המכוננת הנבחרת לא יאחר מ - 1 באוקטובר 1948 - תפעל מועצת העם כמועצת מדינה זמנית, ומוסד הבצוע שלה, מנהלת העם, יהווה את הממשלה הזמנית של המדינה היהודית, אשר תקרא בשם: "ישראל".

הַצְהָרַת פְּנוֹת לְגַבֵּי אֶפְיָה שֶׁל הַמְּדִינָה,

עֲרָכִים וְיַעֲדִים, ה"אֲנִי מֵאֲמִין"

מְדִינַת יִשְׂרָאֵל תִּהְיֶה פְּתוּחָה לְעַלְיָה יְהוּדִית וְלִקְבוּץ גְּלוּיּוֹת; תִּשְׁקַד עַל פְּתוּחַ הָאָרֶץ, תִּהְיֶה מְשֻׁתָּת עַל יְסוּדוֹת הַחֲרוּת, הַצְּדָק וְהַשְּׁלוֹם לְאוֹר חֲזוֹנָם שֶׁל נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל; לְקִיּוֹם שְׂוִיוֹן זְכוּיּוֹת חִבְרָתִי וּמְדִינִי גָּמוֹר לְכָל אֲזַרְחִיָּה, בְּלִי הַבְּדֵל דָּת, גְּזַע וּמִין; תִּבְטִיחַ חֻפְּשֵׁי דָת, מִצְּפוּן, לְשׁוֹן, חֲנוּךְ וְתִרְבוּת, תִּשְׁמֹר עַל הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל כָּל הַדְּתוֹת, וְתִהְיֶה נְאֻמָּה לְעִקְרוֹנוֹתֶיהָ שֶׁל מְגִלַת הָאֲמוֹת הַמְּאַחְדוֹת. מְדִינַת יִשְׂרָאֵל תִּהְיֶה מוֹכֵנָה לְשִׁתֵּף פְּעֻלָּה עִם הַמוֹסְדוֹת וְהַנְּצִיגִים שֶׁל הָאֲמוֹת הַמְּאַחְדוֹת בְּהַגְשָׁמַת הַחֲלֻטָּה הָעֵצְרֵת מִיּוֹם 29 בְּנוֹבֶמְבֶּר 1947 וְתִפְעַל לְהַקְמַת הָאֲחֻדוֹת הַכְּלָלִית שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמוֹתָהּ. אֲנִי קוֹרְאִים לְאֲמוֹת הַמְּאַחְדוֹת לָתֵת יָד לָעַם הַיְּהוּדִי בְּבִנְיַן מְדִינָתוֹ וְלִקְבֹּל אֶת מְדִינַת יִשְׂרָאֵל לְתוֹךְ מְשֻׁפַּחַת הָעַמִּים.

קְרִיאָה לְשָׁלוֹם לְעַמֵּי הָאָזוּר וְלַעֲלִית וּתְמִיכַת יְהוּדֵי הַתְּפוּצוֹת

אָנוּ קוֹרְאִים – גַּם בְּתוֹךְ הַתְּקַפַּת הַדְּמִים הַנִּעְרָכֶת עָלֵינוּ מִזֶּה
חֲדָשִׁים – לְבְנֵי הָעַם הָעֶרְבִי תוֹשְׁבֵי מְדִינַת יִשְׂרָאֵל לְשִׁמּוֹר עַל
הַשָּׁלוֹם וְלִטּוֹל חֶלְקָם בְּבִנְיַן הַמְּדִינָה עַל יְסוּד אֲזָרְחוֹת מְלֵאָה
וְשָׁוֶה וְעַל יְסוּד נְצִיגוֹת מְתֵאִימָה בְּכָל מוֹסְדוֹתֶיהָ, הַזְּמַנִּים
וְהַקְּבוּעִים. אָנוּ מוֹשִׁיטִים יָד לְשָׁלוֹם וְשִׁכְנוֹת טוֹבָה לְכָל
הַמְּדִינוֹת הַשִּׁכְנוֹת וְעַמֵּיהֶן, וְקוֹרְאִים לָהֶן לְשִׁתּוֹף פְּעֻלָּה וְעֶזְרָה
הַדְּדִית עִם הָעַם הָעֶבְרִי הָעֶצְמָאִי בְּאַרְצוֹ. מְדִינַת יִשְׂרָאֵל
מוֹכְנָה לְתֵרוֹם חֶלְקָהּ בְּמֵאֲמֵץ מְשִׁתָּף לְקִדְמַת הַמְּזָרֵחַ הַתִּיכוֹן
כְּלוֹ. אָנוּ קוֹרְאִים אֶל הָעַם הַיְהוּדִי בְּכָל הַתְּפוּצוֹת לְהִתְלַבֵּד
סְבִיב הַיְשׁוּב בְּעֲלִיָּה וּבְבִנְיַן וְלַעֲמוֹד לִימֵינוּ בְּמַעֲרָכָה הַגְּדוֹלָה
עַל הַגְּשָׁמַת שְׂאִיפַת הַדּוֹרוֹת לְגֵאֲלַת יִשְׂרָאֵל. מִתּוֹךְ בְּטָחוֹן
בְּצוֹר יִשְׂרָאֵל הַנִּנּוּ חוֹתְמִים בְּחֻתִימַת יְדֵינוּ לְעֵדוֹת עַל הַכְרָזָה
זוֹ, בְּמוֹשָׁב מוֹעֶצֶת הַמְּדִינָה הַזְּמַנִּית עַל אֲדַמַּת הַמּוֹלְדָּת, בְּעִיר
תַּל אַבִּיב, הַיּוֹם הַזֶּה, עֶרֶב שַׁבָּת, ה' אִיר תש"ח, 14 בְּמֵאִי

1948